

A finn kultúra ünnepe

A Kalevala napja

A finn nemzeti eposz, a Kalevala 1835-ös megjelenése rendkívül sokat jelentett nemzeti tudatunk erősödése szempontjából. Az emberek azt képzelték, hogy ez a népköltészeti gyűjtemény történelmünk valós eseményeit ábrázolja, s ez az orosz hatalom alatt lévő Finnországnak hallatlanul fontos volt.

A nép önértékelése nőtt azáltal, hogy úgy érezték: képesek voltak létrehozni az ókori görögök alkotásaihoz méltó művet. A Kalevala a nemzet szimbóluma, identitásunk alappillére lett. A Kalevala gyűjtőjének, Elias Lönnrotnak munkássága idején jelentkezett Johan Ludvig Runeberg verseivel, amelyekben meglepően új téma volt az egyszerű parasztok lelki nagysága és a hazai táj iránti tiszteletének ábrázolása. Ugyanebben az időben Johan Vilhelm Snellman a nemzeti identitás filozófiai alapját teremtette meg azáltal, hogy magyarázatot adott arra, miért fontos egy nemzet számára önbecsülése és anyanyelvi kultúrája.

A Kalevala, azaz egyúttal a finn kultúra napján kissé másképpen ünnepelünk, mint elképzeltük. Függetlenségünk 75. évében a jelenlegi gazdasági pangás mélyen megrendítette társadalmunk alapjait. A jóléthez szokott társadalom számára váratlan megpróbáltatás és nagy teher ez. A mostani helyzet arra kényszerít bennünket, hogy még inkább tudatosítsuk a munka, a takarékoság és a kreativitás fontosságát.

Ebben az évben hasonló segítségre lenne szükségünk, mint amilyen a múlt század népének a Kalevala volt. Célunknak annak kell lennie, hogy megerősödjék a finn nemzet öntudata, ugyanis csak így képes megfelelő szerepet vállalni a nemzetközi együttműködésben. Hiszen megvannak még régi értékeink: a haza, a tiszta természet, az emberi összetartás, demokratikus hagyományaink, a nyilvánosság és a bizalom.

Az a nemzet képes elismerést szerezni magának a többi nemzet előtt is, amely valóban értékelni tudja önmagát és kultúráját.

Hogy hova helyezhetnénk el földrajzilag a Kalevalát, ezen a tudós kutatók sokat vitáztak, de egyértelmű eredményre már azért sem juthattak, mivel lényegében a mese földje ez.

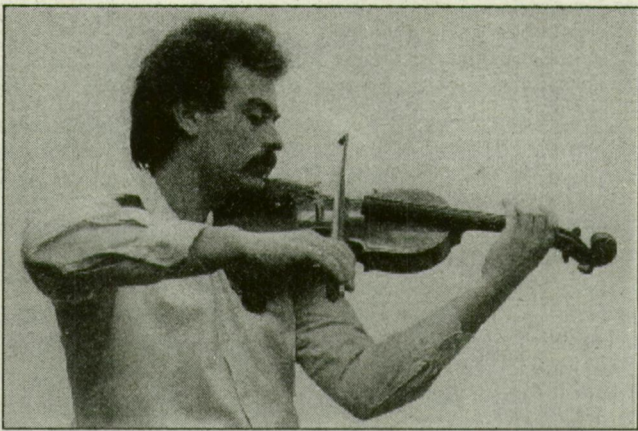
Az eposzban két nép, a kalevalai nemzetség és Pohjola lakói vetélkednek, küzdenek egymással. A Kalevalában az ellenfelek többnyire nem kardjuk erejével szállnak harcba, hanem a szó, a varázsserejű ének segítségével. A Kalevala központi témája a szampóért folytatott harc. A szampo csodálatos, önműködő malom: csak egy marék gabonát kell belevetni, és a malom őrlni kezd, a népnek nélkülözésektől mentes, boldog életet biztosítva. A szampót a bölcs Väinämöinen tanácsára szerkesztette Ilmarinen, a kovács. A csodamalmot Louhi, a gonosz vénasszony, Észak komor országának, Pohjolának úrnője gránithegybe zárta, a Kalevala földjének lakói pedig felkerekedtek, hogy visszaszerezzék. A kalandok útján a szampo röpítýára tört, és a tengerbe süllyedt. Nem lett a bõsz ellenségé, de nem lett a népé sem.

Louhi késõbb is ártani próbált a Kalevala népének. Elrejtette a Napot, a Holdat, és a tüzet is ellopta tõlük. De végül a hõsök visszaszerezték a boldogságot jelentõ világosságot: legyõzték a sötétséget....

KAJA MARKUS

Koncertmester Felsőháromszékből

Beszélgetés Kosztándi Istvánnal

Huszonkilencéves, alacsony, bajuszos, mosolygós fiatalember. Néhány héttel ezelőtt a Salieri-kamarazenekar remek koncertjén A négy évszak irgalmatlanul nehéz hegedűszólóját játszotta – kifogástalanul. 1991. szeptembere óta a Szegedi Szimfonikus Zenekar társkoncertmestere, Szöllösi József mellett. Neve: Kosztándi István.

Miközben derűsen beszélgetünk a Bálint Sándor Művelődési Ház igazgatói irodájában, gyorsan fölírom jellemzői közé: nagyon jó humora van és rendkívül szerény.

koromban kezdtem Händel-szonátákat játszani, Bach: a-moll hegedűversenyét 12 évesen játszottam, majd jöttek a gyakrabban játszott romantikus mesterek, Bruch, Mendelssohn. Mozart műveit már csak főiskolás koromban játszhattam, az ő zenéjéhez meg kell érni a hegedűsöknek.

– Mi volt pályád első nagy sikere?

– 1980-ban bejutottam a „Megéneklünk, Románia!” című országos zenei verseny döntőjébe (ezt évente rendezték meg Jasiban, Jászvásár). Ennél azonban nagyobb sikernek érzem, hogy 1982-ben fölvettek a kolozsvári zeneakadémiára, ugyanis egész Romániában összesen 12 hely volt a hegedűsök részére. Itt Barbu Casiu volt a mesterem, aki óriási elméleti fölkészültséggel rendelkezett, jelentősen gyara-

podtak ilyen jellegű ismereteim is. 1986-ban játszottam először szimfonikus zenekarral, nem is akármit: Csajkovszkij Hegedűversenyének lehottem szólistája a Kolozsvári Filharmonikusok produkciójában.

Ugyanebben az évben megnyertem a Dima-verseny III. díját, majd kineveztek a nagyvárad szimfonikus zenekar első hegedű szólamába. Sajnos, ezután – bár 1988-ban a Dima-verseny I. díját, sőt, a zene-kritikusok különdíját is megnyertem – némileg kiestem a koncertszervezők érdeklődéséből.

– Köztudomású, hogy a magyar művészek gyakorta kerültek háttérbe román kollégákkal szemben.

– Ez is igaz, de nemcsak ezzel volt gond. Tudod, odaát, hogy is mondjam... kényeztetni kell egy kicsit a kritikusokat.

– Akkor ezt hagyjuk, hiszen nálunk, Szegeden, természetesen csak az objektív értékek döntenek. Mondj inkább néhány szót arról, hogyan kerültél Szegedre!

– Aczél Ervin főzeneigazgató úrral korábban már többször dolgoztunk együtt – 1990-ben például karmesterkurzust vezetett Rómában, itt a nagyvárad szimfonikus zenekar közreműködésével dolgoztak a kurzus résztvevői, jómagam pedig Mozart: A-dúr hegedűversenyét játszottam – naponta háromszor-négyszer... Szóval ő értesített tavaly, hogy meghallgatás van a szegedi zenekarnál. Az ősz folyamán már kaptam szólófeladatokat is – Felletár Melinda hárfaművész hívott egy ifjúsági koncertre. Az újévi koncerten Strauss-keringőt játszhattam, majd következett A négy évszak a Salieri-zenekarral. Kiváló zenekari művész-kollégáimmal – Zimány Jánossal, Máthé Győzővel, Behán Lászlóval – vonósnégyest is alakítottunk, rövidesen be is mutatkozunk a szegedi közönség előtt.

– Nagyon örülsz, hogy jól érzed magad városunkban. Következzék a kötelező zárókérdés: mik a terveid a közeljövőben?

– Talán rövidesen eljátszhatom a szegedi szimfonikusokkal a Csajkovszkij hegedűversenyt. Pál Tamás most arra biztat, hogy ritkán hallható remekművekkel – Haydn versenyművével, Mendelssohn hegedű-zongorakettős-versenyével – egészítsem ki repertoáromat. Ősszel pedig régi vágyam teljesül: végre indulhatok a nemzetközi Szigeti József-versenyen.

KISS ERNŐ

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Országos rajzverseny Szegeden

A szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola ad otthont annak az országos rajzversenynek, amelyre hazánk négy művészeti középiskolájának legkiválóbb három-három növendéke érkezett. A második alkalommal meghirdetett rajzverseny két-napos, az elkészült alkotásokat neves művészekből és tanárokból álló zsüri bírálja el. A rajzokból március 12-én kiállítás nyílik az

Országos Műemlék Felügyelőség Oroszlán utcai kirendeltségének nagytermében. Ekkor adják át a verseny helyezettjeinek az elismeréseket, közülük az elsőnek a Délmagyarország díját. A tavaly Nyíregyházán rendezett első országos rajzversenyt szegedi diák nyerte, reméljük, most is itthon tartják a legjobbaknak járó kitüntetést.

Alapítvány a tanulókért

Az idegen nyelvek ismerete ma már szinte elengedhetetlen feltétel a külföld felé nyitott vállalatok, Kft.-k stb. részére. Állítólag a nyelvtanulást sem lehet elég korán kezdeni. Mindezt egy lapra téve január végén a JATE Gyakorló Általános Iskola Diákjaiért elnevezésű alapítványt hozott létre az iskola nevelőtestülete. Az alapítvány célja az iskola profiljához igazodik: a csereutak, a nyelvi táborok anyagi támogatásával még hatékonyabbá szeretnék tenni az idegen nyelvek tanulását, lévén a szülők nem minden esetben tudják gyermeküket támogatni, és a tehetség így könnyen kárba vész. Az alapítványba befolyt pénzből a könyvtár idegen nyelvű könyvtálmányát is szeretnék gyarapítani, és természetesen más szaktárgyakból kiemelkedő eredményt elért tanulók is elnyerhetik az alapítvány hozzájárulását. Az alapítvány szívesen fogadja magánszemélyek, vállalatok, Kft.-k segítségét, amely nem csak pénzadomány lehet – amit március 15. bárki leírhat az adóalapjából –, hanem bármilyen, az iskolában felhasználható eszköz is. Az alapítványba idáig 40 ezer forint folyt be tanároktól, szülőktől. Az iskola jellegének megfelelően személyes megbeszélés alapján egyéb ellenszolgáltatásokat is tud nyújtani (terem, nyelvtanár).

Az alapítvány számláját a Szőreg és Vidéke Takarékszövetkezet 13. számú Egysége (6722 Szeged, Petőfi sugárút 9.) vezeti. Befizetni a Szőreg és Vidéke Takarékszövetkezet bármely Fiókjában az 557 13002 számlaszámon lehet.

CSAK NÁLUNK!

Az üllési ÁFÉSZ Takarmány- és Tápboltjában előjegyzést veszünk fel közeli kiszolgálási idővel, holland Elit vetőburgonyára. Vásárlóinkat folyamatosan ki tudjuk szolgálni Fémzárolt UT-1-es vetőburgonyával. Telefon: 82-058.

Vállalati központú, 1 milliárd Ft forgalmú, termelő exportot, importot önállóan bonyolító vegyes vállalat PÉNZÜGYI VEZETŐI MUNKAKÖRBE a vállalati pénzügyek és vezetés területén tapasztalt munkatársat keres, kedvező fizetési feltételekkel. Vezető munkatársat keresünk MUNKAÜGYI TERÜLETÜNKRE IS, ahol a társaság 850 dolgozójának munkaügyi kezelését kell megoldani. Érdeklődni lehet a cég titkárságán, a 44-244-es telefonon.

Lehet, hogy az Ön ismerőse jó műszerész, de higgye el: a PANASONIC-telefonokhoz mi jobban értünk!

Panasonic

telefon-, fax-, üzenetrögzítő-szerviz (62) 26-692

A Panasonic disztributóra 6725 Szeged, Veres ács u. 28/B